

[Hans Nielsen.]

fra de store Underskud i Ministeriet Neergaards Dage. Ser vi paa Bevægelserne i Statens Nettoformue i den samme Periode indtil Udgangen af 1933 — Resultatet fra 1933—34 kan ikke opgøres endnu —, viser det sig, at Nettoformuen er formindsket med ca. 224 Mill. Kr. Heraf skyldes 179,2 Millioner Driftsbudgetterne, 176 Millioner er ydet til Landmandsbanen, 192 Millioner er ekstraordinært afskrevet paa Statsbanerne og 29 Mill. Kr. paa Post- og Telegrafvæsenet. Til Gengæld har Arveafgiften indbragt 156 Mill. Kr., og i Jordfonden er indkommet 128,8 Mill. Kr. Fra Statens Laanefond er overført 26 Mill. Kr. og fra Statens øvrige Fonds 35,5 Mill. Kr.

Naar man ser paa alle de mange Tal vedrørende Bevægelserne paa Statens Nettoformue, samler Opmærksomheden sig om to ekstraordinære Tal, der heldigvis vejer hinanden op, det ene er 136 Mill. Kr. plus 40 Mill. Kr. til Landmandsbanen, og det andet 129 Mill. Kr., der er gaaet ind i Jordfonden. Tager man yderligere i Betragtning, at der ekstraordinært er afskrevet over 220 Mill. Kr. paa Statsbanerne og Postvæsenet, saa maa det erkendes, at denne Føringelse af Statens Nettoformue paa ca. 224 Mill. Kr. ikke kan siges at være noget Bevis for nogen særlig letsindig socialdemokratisk Finanspolitik, thi den hele Føringelse svarer nøjagtigt til de 4 Aars Underskud under Ministeriet Neergaard i 1920—24.

Gennemgaar man samtlige de omtalte Statsregnskaber i de 13 Aar, viser det sig, at Staten i denne Periode har udfoldet en meget stor Virksomhed til Stimulering af hele vort Erhvervsliv. Af Statskassen er der i denne Periode udlaant ikke mindre end 221,8 Mill. Kr., men ved Siden deraf har Staten gennem forskellige Fonds foretaget større Udlaan. Statslaanefonden har saaledes udlaant 49,3 Mill. Kr., Jordfonden 82,7 Mill. Kr., Laanekassen for Sønderjylland 12,5 Mill. Kr., Statsboligfonden 101,9 Mill. Kr. og Erhvervenes Laanefond 25,8 Mill., ialt 279,4 Mill. Kr. Hertil maa yderligere føjes betydelige ydede Garantier samt Eksportkreditter, saaledes at Staten i denne Periode har udlaant over 500 Mill. Kr. til Hjælp til Erhvervslivet her i Landet. Det er ikke muligt nøjagtigt at opgøre, hvor store Beløb der er anvendt til Igangsættelse af offentlige Arbejder, da en Del af disse Udgifter er opført paa Driftsbudgetterne og vanskeligt kan udskilles; men til Erhvervelse af Bygninger, Maskiner, Grunde, Materiel etc. er i alt medgaaet ca. 549 Mill.

Kr. En meget betydelig Del af disse Penge er medgaaet til Fornyelse af Statsbanerne, hvis Materiel var blevet i høj Grad forsmåt i Krigsaarene. Naar jeg nu sluttelig anfører, at den 31. Marts 1920 var Statsgælden 926 Mill. Kr., og pr. 31. Marts 1933 var den 1 236 Mill. Kr., vil man se, at der her er en Stigning paa 310 Mill. Kr. Disse Tal dækker dog ikke det virkelige Forhold, idet Forskydningerne i Statens Kassebeholdning og i Beholdningen af Værdipapirer er gaaet i ugunstig Retning, saaledes at Nettogælden i den omhandlede Periode er vokset med 579 Mill. Kr.; men naar man tager i Betragtning, at Staten i disse forløbne Aar har ofret store Beløb i Sønderjylland, at Landmandsbanen har slugt 176 Mill. Kr., og at flere overordentlig voldsomme Kriser har rystet Landets bærende Erhverv og paaført os en Arbejdsløshed, vi aldrig tidligere har kendt Mage til, og som i de sidste Aar har krævet ca. 130 Mill. Kr. ekstraordinært til Understøttelse af arbejdsløse, saa tør det vel siges, at den danske Stat er sluppet saa taaleligt gennem dette økonomiske Ragnarok, og der er ingen Grund til at fremstille den danske Stats Finanser paa den Maade, som Oppositionen har Tilbejlighed til at fremstille dem. Det store Underskud, som har vanskeliggjort Økonomien, er fremkommet i en Periode, hvor de to Oppositionspartier havde Regeringen og Ansvaret, og de er derfor i Sandhed ikke kaldet til at agere finansielle Revsere over for den nuværende Regering.

Hele den økonomiske Politik, Staten har udfoldet i den nævnte Periode, men særlig i de senere Aar, har i mægtig Grad bidraget til Udvikling af vort Lands Erhvervsliv. Landbrugets Produktivitet er steget mægtigt, og Industri og Haandværk har efter det store Sammenbrud oplevet en Genfødsel; vore Pengeinstitutter har afviklet den Raaddenskab, som bredte sig i Krigens Tid. Bilernes Tal i Københavns Gader som paa Sognekommunernes Landeveje er Vidnedsbyrd om, at Landet ikke er helt til Ladegaarden. Her i Danmark er der Fødevarer og Klæder nok til alle, ingen behøver at sulte eller gaa i Pjalter, naar man blot vil fordele Livets Goder mere retfærdigt. Men her har det kapitalistiske Samfund sin svage Side. Vort Lands Evne til at producere Fødevarer, Klæder, Skotøj, Boliger o. s. v. vokser stadig Dag for Dag; men samtidig er der et forfærdeligt Tal af arbejdsløse, som kun faar en ringe Part af Vareoverfloden. Dette er ikke foreneligt med et saa højtstaaende Kultursamfund som vort danske Samfund; det er nødvendigt, at